

МЕТОД ІНТЕРВІЗІЇ ЯК ПСИХОТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ

У сучасному інформаційного розвитку й культурному гальмуванні дуже важливі актуальність і необхідність компетентного викладання образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва у загальноосвітній школі, школі нового типу, що дасть змогу ефективно формувати в учнів естетичні цінності.

Нагальне питання післядипломної педагогічної освіти – професійне вдосконалення вчителів, становлення висококваліфікованого вчителя, удосконалення набутих ним власних знань, умінь та навичок, що безперечно є умовою розвитку творчого потенціалу особистості.

Сучасна школа в Україні є диференційованою. У багатьох нормативно-правових документах про освіту головним виступає виховання духовності, поваги до мистецтва, художньої культури, можливість повноцінного інтелектуального розвитку та адаптації особистості до нових умов розвитку суспільства у третьому тисячолітті. «Освіта України – це освіта для людини. Її стрижень – розвиваюча, культуротворча домінанта, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє використовувати набуті знання і вміння творчого розв'язання проблем, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне змінити на краще своє життя та життя своєї країни» [2]. Саме така особистість спроможна впливати на економіку та соціальні відносини в суспільстві, зокрема, на культурну, морально-естетичну її сферу.

Важливе значення для розв'язання проблеми професійного вдосконалення фахівців мають положення, викладені в теоретичних позиціях учених: (Є. Антонович, Б. Брилін, О. Дем'янчук, Л. Масол, Н. Миропольська, Л. Савенкова, Б. Юсов) – питання формування художньо-естетичних цінностей, розвитку окремих параметрів естетичного досвіду дітей і молоді, їх естетичних почуттів, інтересів, потреб, сприймання, творчої діяльності; психолого-педагогічні принципи формування особистості засобами мистецтва – Н. Берхін, Ю. Крупник, В. Бутенко, Г. Нежнов; формування ціннісних орієнтацій особистості – І. Бех, П. Ігнатенко, О. Сухомлинська; світоглядну функцію мистецтва – Н. Карпова, Б. Неменський, О. Рудницька; взаємодію мистецтва в естетичному вихованні – Л. Масол, О. Мелік-Пашаєв, Г. Шевченко, О. Щолокова; культурологічний підхід до виховання – Н. Щуркова, М. Киященко, О. Шевнюк та ін.

Американський дослідник Тон Шоутон, консультант проекту "Використання інноваційних технологій для підготовки педагогів дошкільників", впроваджує сучасні методи навчання (інтервізія, портфоліо, зворотний зв'язок). Цей проект підтримано українськими вченими, працівниками Університету менеджменту освіти НПАН України Л. Даниленко, О. Зайченко, Н. Софій. На відміну від класичного розуміння навчального процесу вітчизняними вченими, американські дослідники використовують нові

терміни у навчанні, а саме: інтервізія – метод кооперативного навчання або навчання один від одного і за допомогою один одного у процесі обміну думками, емоціями досвідом тощо; метод БУД – метод формування бачення, впорядкування та спільної думки під час проведення зборів; метод втручання – метод застосування дії, яка впливає на впровадження зміни; модель СВAM – вибір можливостей підтримки вчителів, які залучені до інноваційної діяльності; лінія якості – визначення вимірювання, контроль, удосконалення та забезпечення якості тощо [1, 6].

Суттєвою відмінністю цієї технології є те, що завдяки освоєнню конкретного матеріалу чи блоку, досягається не оволодіння певними знаннями, уміннями, способами дії (як це декларується в традиційному навчанні), а за допомогою цих безумовно необхідних і важливих для професії знань та умінь створення власного творчого освітнього продукту.

Розглянемо метод інтервізії більш детально. У багатьох наукових працях дослідники в цілому пояснюють метод інтервізії як дружню підтримку і навчання. Інтервізія – від французької – навчання, що відбувається в групі за відсутності викладача [1, 30]. Інтервізія – процес пошуку шляхів розв'язання будь-якої проблеми. У групі кожен має однакові (рівноправні) ролі, де роль того, хто навчається є найважливішою. Інші ролі – консультанта, спостерігача, модератора, того, хто надає зворотній зв'язок, слухача, кореспондента (секретаря) і ментора. Кожен учасник (може бути 5-6 членів) групи привносить власні навчальні цілі. Вони уточнюються і до певної міри реалізуються упродовж обговорення. Під час навчання великого значення набуває співпраця. Щоб співпраця відбувалася ефективно, потрібно забезпечити сприятливе середовище. Кожен член групи має зробити свій внесок.

Отже, групова робота – творча інтеграція поведінки, знань та навичок учасників, їх подальший розвиток у навчанні. Під час реалізації цієї основної мети досягаються й інші цілі. Реальна тематика та взаємодія учасників ведуть до появи багатьох неочікуваних ідей. Робота в групі може розширювати: розуміння існуючих концепцій, демонструвати нові можливості, навчати учасників розглядати ситуації з різних позицій, кристалізувати спільні професійні норми, висловлювати оцінки, ініціювати зміни тощо. Можливими темами для обговорення в групі можуть бути робочі питання; конфліктні ситуації; планування оцінки; визначення проблем організації тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Шоутен Т. [та ін.]. – К. : Всеукр. фонд "Крок за кроком". 2008. – 112 с.
2. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта, – 2002. – № 26 (24.04-1.05). – С. 2.